

Na osnovu člana 17 stav 1 tačka 1 Zakona o Centralnoj banci («Sl. list RCG» br. 52/00 i 47/01), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 22.12.2008. godine, utvrdio je:

POLITIKU CENTRALNE BANKE U 2009. GODINI

Polazeći od dostignutog nivoa razvijenosti finansijskog sistema, najbolje međunarodne prakse, ustavnih obaveza i zakonskih ovlašćenja, Centralna banka Crne Gore će u 2009. godini:

1. Održavati dostignuti nivo sigurnosti i stabilnosti bankarskog sistema, usmjeriti se na jačanje korporativnog upravljanja i upravljanja rizicima u bankama i nastaviti implementaciju međunarodno prihvaćenih standarda i principa.
 2. Kontinuirano pratiti, analizirati i istraživati stanje u realnom, finansijskom i ostalim djelovima ekonomskog sistema, pratiti događanja na globalnom nivou i njihov uticaj na Crnu Goru, raditi na očuvanju finansijske stabilnosti i davati preporuke za podsticanje ekonomskog razvoja.
 3. Održavati i unaprijeđivati efikasan platni promet i unaprijediti pravni okvir za funkcionisanje platnog prometa u zemlji.
 4. Nastaviti sa kontinuiranim unapređenjem upravljanja sredstvima i rizicima deviznih rezervi, posebno imajući u vidu povećane rizike koje nosi tekuća kriza, s osnovnim ciljem obezbijedjenja sigurnosti plasiranih sredstava.
 5. Unapređivati obavljanje platnog prometa sa inostranstvom i usklađivati ga sa međunarodnim standardima.
 6. Unapređivati saradnju sa međunarodnim finansijskim institucijama, međunarodnim organizacijama, centralnim bankama i aktivno učestvovati u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.
 7. S punom pažnjom nastaviti aktivnosti na razvoju i unaprjeđenju informacionog sistema, usavršavanju zaposlenih i informisanju domaće i strane javnosti.
1. U cilju održavanja dostignutog nivoa sigurnosti i stabilnosti bankarskog sistema, Centralna banka će svoje aktivnosti usmjeriti na jačanje korporativnog upravljanja i upravljanja rizicima u bankama i nastaviti implementaciju međunarodno prihvaćenih standarda i principa kroz:
 - a) Razvoj mehanizama i planova upravljanja u kriznim situacijama i njihovu primjenu u zavisnosti od konkretnih okolnosti;
 - b) Kontinuiranu analizu politike obavezne rezerve i prema potrebi vršiti njena prilagođavanja;
 - c) Implementaciju usvojene podzakonske regulative, sa posebnim akcentom na primjenu standardizovanog pristupa u utvrđivanju kapitala za kreditni i druge rizike, u skladu sa Direktivom o adekvatnosti kapitala;
 - d) Nastavak politike opreznog licenciranja banaka i izdavanja odobrenja, promociju korporativne kulture, interbankarske medijacije i preventivne zaštite deponenata;

- e) Jačanje supervizije bazirane na ocjeni upravljanja rizicima i utvrđivanju regulatornog kapitala uz korišćenje prudencionog filtera za iskazivanje kapitala, koji obezbjeđuje sigurnost i stabilnost banaka;
 - f) Jačanje tržišne discipline, zaštite konkurencije i klijenata kroz objelodanjivanje podataka od strane banaka o kvalitetu korporativnog upravljanja, upravljanja rizicima, metodama utvrđivanja adekvatnosti kapitala i drugim podacima;
 - g) Izmjene u sistemu izvještavanja, s posebnim akcentom na objektivnost, tačnost i blagovremenost izvještaja koje banke dostavljaju o svom finansijskom stanju i poslovanju, kao parametara od čije tačnosti u velikoj mjeri zavise strategija i mjere za očuvanje likvidnosti i solventnosti pojedinačnih banaka, kao i cjelokupnog bankarskog sistema, u uslovima globalne finansijske krize;
 - h) Jačanje međusobne povezanosti i saradnje s drugim regulatornim tijelima finansijskog sistema, a naročito sa supervizorskim autoritetima iz matičnih zemalja banaka koje posluju u Crnoj Gori, s fokusom na upravljanju rizicima i jačanju kontrole na konsolidovanoj osnovi;
 - i) Unapređivanje metoda i tehnika stresnog testiranja kako bi se pravovremeno sagledali različiti uticaji, identifikovali sistemski rizici i preduzele aktivnosti ka njihovom eliminisanju ili minimiziranju njihovih negativnih uticaja;
 - j) Jačanje kontrole usklađenosti politika i procedura, radi ispunjavanja obaveza vezanih za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma.
2. Radi očuvanja finansijske stabilnosti i davanja preporuka za podsticanje ekonomskog razvoja, uz kontinuirano praćenje i analiziranje stanja i kretanja u realnom, finansijskom i ostalim djelovima ekonomskog sistema, i praćenje uticaja globalne finansijske krize na Crnu Goru, Centralna banka će:
- a) Predlagati izmjene važeće regulative kako bi nesmetano obavljala funkciju održavanja finansijske stabilnosti;
 - b) Procjenjivati negativne efekte globalne finansijske krize, analizirati njihov uticaj na finansijsku stabilnost Crne Gore i, u zavisnosti od ocjene stanja, preduzimati korektivne mjere iz svoje nadležnosti, odnosno predlagati korektivne mjere čija primjena nije u nadležnosti Centralne banke;
 - c) Aktivno učestovati i podržavati programe strateškog razvoja i mjere ekonomske politike i drugih politika, koje će doprinijeti poboljšanju standarda stanovnika Crne Gore i njenom približavanju Evropskoj uniji i evro-atlanskim integracijama;
 - d) Pratiti makroekonomska kretanja u Crnoj Gori, prikupljanjem relevantnih statističkih podataka i sprovođenjem redovne ekonomske i ekonometrijske analize u monetarnoj, finansijskoj, fiskalnoj i realnoj sferi, te kretanja u domenu međunarodnih ekonomskih odnosa;

- e) Analizirati mogućnosti za održavanje makroekonomske stabilnosti i ispunjenje Mاستrihtskih kriterijuma i kreiranje stimulatavnog poslovnog ambijenta;
 - f) Pratiti kretanja u platnom bilansu Crne Gore i po potrebi predlagati korektivne mjere;
 - g) Pratiti i analizirati međunarodna iskustva u funkciji sagledavanja mogućnosti i efikasnosti primjene mjera ekonomske i monetarne politike, a naročito zemalja iz regiona jugoistočne Evrope i zemalja koje su uspješno okončale proces pristupanja Evropskoj uniji;
 - h) Korišćenjem makroekonomskog modela za Crnu Goru i izradom studija, analizirati uticaj postojećih instrumenata monetarne i ekonomske politike na crnogorsku ekonomiju, kao i mogućnost razvoja i primjene novih instrumenata u uslovima eurizacije;
 - i. Izraditi alternativni strukturni makroekonomski model u cilju kreiranja projekcija makroindikatora neophodnih za analizu finansijske stabilnosti Crne Gore;
 - j) Raditi na unapređivanju postojećih i uvođenju novih izvještaja, a prije svega izvještaja o finansijskoj stabilnosti;
 - k) Organizovati prikupljanje podataka za potrebe kreiranja i publikovanja monetarne i platnobilansne statistike;
 - l) Sagledavati i ukazivati na nedostatke u postojećoj statističkoj, metodološkoj i institucionalnoj osnovi za vođenje ekonomske politike i davati preporuke za njihovo prevazilaženje.
3. U cilju održavanja i unaprjeđenja stabilnog i efikasnog platnog prometa u zemlji, Centralna banka će raditi na:
- a) Kontinuiranom unaprjeđenju platnog sistema za izvršavanje međubankarskih transfera, kao osnove cjelokupnog platnog sistema Crne Gore;
 - b) Donošenju podzakonske regulative, u cilju potpunog usklađivanja s regulativnom Evropske unije i suštinskim principima za sistemski važne platne sisteme Komiteta za platne i obračunske sisteme BIS banke;
 - c) Kvalitetnom i efikasnom pružanju usluga platnog prometa u zemlji za klijente Centralne banke;
 - d) Implementaciji novog informacionog sistema za obavljanje poslova prinudne naplate kojim se u velikoj mjeri automatizuje izvršenje prinudne naplate.
4. U cilju daljeg unaprjeđivanja upravljanje deviznim rezervama Crne Gore, a u uslovima tekuće globalne finansijske krize, dajući najveći značaj sigurnosti plasiranja sredstava, Centralna banka će:

- a) U skladu sa poštovanjem principa likvidnosti i profitabilnosti vršiti optimizaciju postojećih finansijskih instrumentata u portfoliju i unapređenje već usvojenih tehnika upravljanja sredstvima deviznih rezervi i rizicima, radi ostvarivanja što boljeg odnosa prinosa i rizika;
 - b) Permanentno pratiti situaciju na međunarodnom finansijskom tržištu i kontinuirano preispitivati alternativne mogućnosti plasmana sredstava;
 - c) Ispitati mogućnosti investiranja sredstava u nove finansijske instrumente, polazeći prevashodno od principa sigurnosti, ukoliko se izmjenama postojećih zakonskih rješenja obezbijede neophodne normativne pretpostavke;
 - d) Unaprijediti metodologiju planiranja optimalne količine novčanica i kovanog novca radi redovnog snabdijevanja banaka i drugih klijenata CBCG.
5. U cilju unaprjeđivanja platnog prometa sa inostranstvom i kvaliteta postojećih usluga, Centralna banka će:
- a) Raditi na poboljšanju kvaliteta postojećih i uspostavljanju novih korespondentskih odnosa sa stranim bankama i bankarskim institucijama;
 - b) Uspostaviti i razvijati klirinški način plaćanja sa Republikom Srbijom i BiH.
 - c) Intenzivirati saradnju sa nadležnim državnim organima i međunarodnim institucijama radi otkrivanja i sprječavanja ubacivanja falsifikovanog novca u kanale platnog prometa.
6. U cilju unaprjeđivanja saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, centralnim bankama drugih zemalja, kao i radi ubrzanja pristupanja Evropskoj uniji, Centralna banka Crne Gore će:
- a) Intenzivirati saradnju sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF-om) i članicama grupacije Svjetske banke, naročito u dijelu razmjene informacija i stvaranja uslova za korišćenje finansijske podrške u okviru aranžmana aktuelnih za Crnu Goru;
 - b) Unaprjeđivati saradnju sa ostalim međunarodnim finansijskim i drugim organizacijama kroz uspostavljanje neposrednog kontakta, prezentacijom svojih aktivnosti, učešćem u radu radnih tijela i skupština i sl;
 - c) Razvijati saradnju sa drugim centralnim bankama i finansijskim tijelima kroz realizaciju sporazuma i memoranduma, posebno u oblasti supervizije banaka, predlaganjem novih oblika saradnje uključujući i uspostavljanje strateškog partnerstva;
 - d) Praktikovati aktivno učešće eksperata Centralne banke na sastancima međunarodnih organizacija, forumima, seminarima i konferencijama posvećenim globalnoj finansijskoj stabilnosti i oblasti centralnog bankarstva;
 - e) Aktivno učestvovati u procesu pridruživanja EU, kroz realizaciju saradnje sa nadležnim institucijama u Crnoj Gori, Evropskom komisijom i Evropskom

centralnom bankom. Nastaviti aktivnosti na harmonizaciji domaćeg zakonodavstva s pravnim tekovinama EU i na pripremi projekata za korišćenje finansijskih sredstava iz prepristupnih IPA fondova.

7. Centralna banka će u narednom periodu punu pažnju pokloniti razvoju i unaprjeđenju informacionog sistema, usavršavanju zaposlenih i informisanju domaće i strane javnosti kroz:
 - a) Kontinuirano povećavanje nivoa bezbjednosti informacionih tehnologija, razvijanje metodologije za upravljanje i kontrolu sistema kvaliteta i sigurnosti i razvijanje nove aplikacije i metodologije za upravljanje IT projektima;
 - b) Unaprjeđivanje bezbjednosti i raspoloživosti informacionog sistema uvođenjem PKI (Private Key Infrastructure) sistema u poslovno okruženje i stavljanje u funkciju alternativne lokacije;
 - c) Profesionalno usavršavanje zaposlenih za potrebe radnih mjesta na kojima su angažovani i njihovo uključivanje u procese promjena;
 - d) Informisanje domaće i strane javnosti o aktivnostima, ciljevima i rezultatima svoga rada.
 - e) Javno učešće u brojnim društvenim i socijalnim aktivnostima, raditi na podizanju nivoa ekonomskog znanja u društvu, doprinositi jačanju civilnog društva i pomagati razvoj svih nacionalnih resursa.